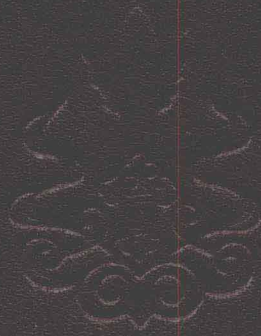

གུ་ཤེས་པའི་གཞི་བཤུགས་།

༄༅། གུ་ཤེས་པའི་གཞི་བཤུགས་མཆོ།

སྟོན་པ།

ཨུ་ཤེས་པའི་གཞི་བཤུགས་།

书名题签：旦增多杰

封面设计：任 肖 菊

责任编辑：吉美桑珠

校 对：史学礼、拉青嘉

图书在版编目（CIP）数据

现观庄严论注疏(上)/确吉坚赞著.-3版.-北京：中国藏学出版社，1998.5

ISBN 7-80057-002-9

I . 现… II 确… III . 佛经-注释 IV . B94

中国版本图书馆CIP数据核字（98）第05605号

现观庄严论注疏（上）

确吉坚赞 著

（藏 文）

多吉杰博 编

中国藏学出版社出版

青海民族印刷厂印刷

青海省新华书店发行

开本：787×1092 1/16 印张：41

1989年1月第1版 1998年5月第3次印刷

印数：6701—10700

ISBN 7-80057-002-9/Z·3

定 价：41元

༡། | «གངས་ཅན་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད» ཅེས་བཅི་
 དཔེ་ཆ་གསལ་འདི་ཐོག་སྒྲིག་སྒྲུབ་བྱེད་བཅི་དོན་མྱོང་
 གསལ་བཤད་མཛད་བསྟུན།

དང་པོ། དམིགས་ཀྱི་ལོ། བོད་གངས་ཅན་པ་ཞེས་ཐུགས་པ་འཛམ་གླིང་གི་གསལ་ཉིང་ཏུ་
 ཆགས་པའི་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་རིང་ལ་ཅ་པའི་རིག་གནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐོན་པའི་གཞུང་.....
 ལུགས་ཀྱང་གཞན་དྲིང་མི་འཛེག་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་གཤིས་དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་
 ཁུལ་ཁག་གི་ཕྱ་རྫོག་ཅམ་ཞིག་གི་ནང་ཏུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཆོགས་པ་ཆེ་རྒྱུ་.....
 མང་པོ་ཞིག་ཆེད་བཅུགས་བྱེད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དགོས་མཁོ་སྤོང་ཆེད་དང་། རྒྱལ་ནང་
 ཏུ་ཐོ་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེར་རབས་ཅན་བཞི་དང་། དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གཉིས་
 འཇུགས་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་འཛེག་པ་འདི་ཉིད་དང་འཕེལ་ཅི་ཡོད་མའི་ཤེས་རིག་ལ་རག་ལས་ལྷུགས་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་པའི་རིག་གནས་སྤུལ་བྱུང་ནམས་ཉམས་པ་ཡོར་རྒྱུད་དང་ས་ཉམས་ཤོད་འཕེལ་གཏོང་.....
 དགོས་པའི་དགོས་མཁོ་སྤོང་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱེད་བབ་ལོ། འདི་ག་ཁྱུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཉི་གནས་ཀྱིས་ཐུར་རྒྱ་
 དཀར་རྒྱ་དཀར་མོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་བཀའ་འབྱུང་དང་བཞུན་འབྱུར་ཆ་ཆར་བ་དཔེ་
 ཐུན་བྱ་རྒྱུ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཐིག་པ་ལུད། ད་མན་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལམས་པས་མཛད་པའི་བཞུན་
 བཅོམ་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་ད་ལྟ་དཀར་ཆག་དང་ཐིགས་པས་དངོས་ཀྱི་མཛོད་བར་ཆོས་པ་པོ་ཉིས་ཉྱེད་ཉྱེག་.....
 ཅམ་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་པོད་ཁྱི་ཐག་གཞུས་ཅམ་ཞིག་འཇུག་པ་དེ་དག་ཡོར་ས་ཆོགས་སྒྲིབ་ཅིག་ཏུ་དཔེ་ཐུན་སྤུལ་
 བབས་ཆེད་པར་བཞེན་རྒྱ་འཕྲོས་ལག་ལེན་ཏུ་འཕྲོལ་སྤུལ་ཆོད་ལ་དཔགས་ཏེ་འདེམས་སྒྲུག་གིས་མ་རེར་.....
 དེལ་བཅུ་རེ་བཏོན་ཏེ་མ་ཁྱའི་ནང་ལ་དེལ་སྤུལ་བཅུ་ཐམ་པ་འདོན་སྒྲིབ་བྱ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་བཤོད་པ་ལྟར་.....
 1988 མའི་མོ་སྒྲུབ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གང་སར་འབྲེམས་སྒྲུ་ཡིན།

གསུམ་པ། དེ་དག་གི་ནང་དོན་ལོ། རྒྱ་རིག་པ་དང་། ཆད་མ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། གསོ་
 པ་རིག་པ་བཅས་ཐུན་མོང་པའི་རིག་གནས་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནང་དོན་རིག་པ་རྩེ་རིག་གནས་

འཕྲིན་པ། དེ་དག་ལ་ཐུག་ཅི་ཡོད་དམ། དཔེ་དཔེ་འདི་དག་ལ་ཐུག་པ་གང་གིས་ཡོད་དམ་གྱི་ན།
 དཔེ་དཔེ་འདི་རྣམས་མ་ཁམས་བས་འཆད་ཉན་དཔྱད་གཞུག་ལས། དག་ག་འབག་ཐུང་གཞུག་ཕྱགས་འཕྲིན་པས་
 བཅད་བརྟན་གཞུག་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཁྱུང་དང་སྒྲིགས་པ་གང་ཐད་ནས་གདིང་འཕྲིན་པ་རྣམས་
 བདམས་ནས་འཕྲིན་པ་ཕྱིན་པས་རང་ཉིད་ལ་གཞུང་རབ་དང་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་གང་གིས་ཐུང་
 ཅར་དེ་ཐད་ཀྱི་གཞུང་གི་འཕྲིན་པ་རྣམས་འཕྲུགས་མེད་ལག་མེད་ཏུ་འཕྲོལ་ན་དགའ་གནད་དེ་ཐག་གཅད་
 ཅུང་དེས་གཞུག་ཡིན། བར་དོན་གཅི་ལོ་རྣམས་དེ་ལ་སྐྱོལ་འགྲོ་པ་དང་རྒྱུད་ཐུང་ཡོད།

1987 ལོའི་ཟླ 7 པའི་ཆེས་ 1 ལ།

དཔེ་ཐུན་གསལ་བཤད།

ཡུང་གོའི་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་ཐུན་ཁང་གིས་ཏང་ཡུང་དབྱང་གི་ཡང་དག་པའི་འགོ་འདྲན་ལོག་ཏུ་གདམས་ཅན་གྱི་སྒྲིན་བྱོན་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་ལྷན་ལས་ཀྱིས་ལྷགས་ཚུལ་གནང་བའི་རིག་གནས་བརྩམ་པ་བྱས་པ་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱོན་བཟང་པོ་ལྷན་ལས་ཀྱིས་པ་སོར་ཚུད་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་གོང་ཏུ་སྒྲེལ་བའི་བཤམ་མཆོག་ཁྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བཞི་འཕེལ་རྒྱས་སྒྱགས་ལ་ཕན་ལུས་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཆེད་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཚོ་མཐུན་ལྷན་ལས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྤྲོད་པ་དམིགས་ཏེ། འདིར་རྗེ་བརྩན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོན་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཚུ་ཅ་བ་དང་། སེ་ར་རྗེ་བརྩན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་མར་ཐུན་སྤྱི་དོན་རྩལ་མཆོ་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར། ཡོངས་འདོན་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སེར་བྱེས་ལྷན་ཚུ་ཅ་གི་མར་ཐུན་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་སྒྲིན་གསལ་བའི་མོ་དོགས་དཔྱད་དང་འབྲེལ་བ་བཅས་སྒྱགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དེ་ལས་སྤྱི་དོན་ལྷན་གཉིས་སུ་བསྐྱོད་ཡོད། དེ་ལ་སྤྱིར་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུངས་ལ་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་ཉིད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆོས་རབ་དང་། མཆོག་དང་། སྤུལ་ནི་ཤེར་ཐུན་གྱི་མདོ་ལྷན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཐུན་གྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཐུན་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་རི་སྤྱད་ཏུ་གནས་པ་དེ་སྤྱད་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་པོ་དེ་སྤྱད་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྒྲིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྟུན་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་ཐུན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་པ་རྩལ་ཐུན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལུ་ལས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་གཏད་པ་སྤྲོས་བཀའ་གཞན་ལས་གཅིགས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འཕགས་ལྷན་གྱི་དག་རྒྱན་ལའང་ཕར་ཐུན་ཤེས་ན་པར་རྟེན་ཏའི་གྲུ་མགོ་དང་གསང་འདུས་ཤེས་ན་གྱུ་བ་ཐོབ་ཀྱི་གྲུ་མགོ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་ཡིན་མིན་ཡང་ཕར་ཐུན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཉིང་ནས་འདོག་པའོ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཐུན་པའི་མདོ་ལྷན་ལྷན་འབྲེང་

གྲགས་པའི་དམ་བཅའ་འཛེག་པ་གནང་བ་ལ། ལྷན་ཁྲུང་བསྐྱོང་འགྲོ་བ་མ་ཁྲུང་ཞིང་པར་ལ་ཐལ་
 འཁྲུང་གཅིག་རེ་གཉིས་རེ་ཙམ་གནང་བས་ཤོད་བ་རྒྱལ་མཐུན་ཐམ་པར་མཛད་པས་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་.....
 པར་དེང་སང་མ་དགེ་གང་གི་ཁྲོད་ནའང་གཞུང་ལྷན་གྱི་གྲུ་དང་རྟོན་པ་བཟང་བ་གཉིས་ཀ་འཛེམས་....
 པ་འདི་ལྟ་བུ་རེ་གཉིས་ཙམ་ཡང་དཀོན་པར་འདུག་ཟེར་ནས་དད་པའི་ཡལ་བ་བྱེད་པར་ཁྲུང་། གཞུང་
 ལས་སྒྲིག་པའི་སློབ་མའང་དཔུས་གཙང་ཁམས་མངའ་རིས་སོགས་ནས་དཀའ་བཅུ་རབ་འབྱམས་དང་།
 སློ་གསལ་གྱི་གཏུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འདུས་པར་ཁྲུང་། །ལྷན་ཚུལ་མཛད་པའི་བརྟན་བཙས་
 ཁྲུང་། ཀར་ལན། རྒྱལ་ལན། སྐལ་ལན། མཛད་མའི་སྤྱོད་ན། མཐའ་དཔྱད། བར་སྤྱན་གྱི་སྤྱོད་ན།
 དཔུ་མའི་སྤྱོད་ན། དྲང་རིས་མཐའ་དཔྱད། འཇུག་པའི་དཀའ་གནས་དོགས་དཔྱད། མཁས་གྲུབ་རྗེ་རྣམ་
 པར། གནས་རྒྱུ་ལྷན་དཀའ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཁྲུང་པར་འཕགས་བརྟན་དང་འབྲམ་གྱི་དཀའ་
 ཅག འཇུག་རྒྱུ་ལྷན་གཉིས་སོགས་མང་བྱ་མཛད་པའོ། །དེ་ནས་དཔྱང་ཨ་དོན་རྒྱག་པ་ཤིང་སོ་འབྲུག་
 གི་ཨ་འི་རྟོར་ཁྲུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅུ་དབྱེ་ནས་ཤིང་ལ་བབས་པ་ན་དཀའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཐོ་.....
 བམ་རྒལ་བའི་མཐུན་སར་གཤེགས་པ་སོགས་ཞིབ་བྱ་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་
 དཀྱིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་མཐུབ་མའི་རི་རྟོན་གྱི་རྩལ་བྱ་རྒྱ་མཛད་པ་བཅུས་ཁྲུང་ལ་ལགས་སོ། །

ཁྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་

1988 ཨ་འི་ཟླ 7 པའི་ཆོས 20 ལ།

དཀར་ཆག

བཏུན་བཅས་མངོན་པར་རྟགས་པའི་བྱན། (1)

བཏུན་བཅས་མངོན་པར་རྟགས་པའི་བྱན་འགྲེལ་པ། (2 1)

ཐུན་གྱི་དོན།

མཚན་བཞུག་དང་ཚུལ་པར་དཔེ་བཅའ་པ། (2 3)

བཏུན་བཅས་ཀྱི་སྟན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ། (2 5)

དང་པོ། བྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་དོན་གསུང་པ། (2 5)

གཉིས་པ། བྱན་གྱི་མདོ་དོན་ཇི་ཉམས་བཟུལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། (2 7)

གསུམ་པ། བྱན་ལ་འགྲེལ་བ་ཇི་ཉམས་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། (3 2)

གཞུང་གི་དོན།

བཏུན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། (3 3)

མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡན་ཏན་བཞུག་པའི་སྟོན་ས་བཏུན་པ་དང་བྱན་འཆལ་བའི་དགོས་པ་

བཤད་པ། (4 7)

ཉམས་བཅས་ཉམས་མེད་ཀྱི་བྱང་འདས་བཤད་པ། (6 5)

ཆས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་ཉམས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། (6 9)

རྟགས་སྟོན་བྱུངས་གསུམ་བྱས་པའི་ཆད་བཤད་པ། (9 6)

འདིར་བཏུན་ཡང་དག་མཐའ་བཤད་པ། (9 9)

བཀའ་དང་བཏུན་བཅས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པ། (10 8)

དངོས་པོ་བཏུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་དང་དོན་བརྟན་ཚུའི་ནམ་གངས་

བཏུན་པ། (12 1)

སྐབས་དང་པོ། རྟེན་མཁུན་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆས་བཟུ། (132)

དང་པོ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	(132)
གཉིས་པ། གདམས་ངག་བཤད་པ།	(161)
༡ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ།	(165)
༢ ལྷག་བདེན་ཚིགས་བཞི་བཤད་པ།	(180)
༣ སྤྱབས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	(190)
༤ རྟོགས་དཀའ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(223)
གསུམ་པ། དེས་འབྱུང་ཡན་ལག་བཤད་པ།	(291)
སེམས་སྤྱོད་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་བཤད་པ། ...	(309)
བཞི་པ། ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཤད་པ།	(332)
ལྔ་པ། ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ།	(373)
རྒྱལ་པ། ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་ཆེད་རྩ་བ་བཤད་པ།	(379)
བདུན་པ། གོ་སྤྱོད་བཤད་པ།	(384)
བརྒྱད་པ། འཇུག་སྤྱོད་བཤད་པ།	(394)
བྱམས་མོགས་ཆད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(441)
དགུ་པ། ཆོགས་སྤྱོད་བཤད་པ།	(443)
༡ རྟོགས་དཀའ་བ་པའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(460)
༢ རྟོགས་དཀའ་བ་གཉེན་པའི་ཆོགས་སྤྱོད་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	(505)
བརྩ་པ། དེས་འབྱུང་སྤྱོད་པ་བཤད་པ།	(507)
སྤྱབས་གཉིས་པ། ལམ་སེམས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩམས་གཅིག	(513)
དང་པོ། ལམ་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	(513)
གཉིས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སེམས་པའི་ལམ་སེམས་བཤད་པ།	(541)
གསུམ་པ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་སེམས་པའི་ལམ་སེམས་བཤད་པ།	(551)
བཞི་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སེམས་པའི་ལམ་སེམས་བཤད་པ།	(567)
ལྔ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ།	(592)
རྒྱལ་པ། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ།	(600)

བདུན་པ། མོས་པའི་མན་ཡན་བཤད་པ། (608)

བརྒྱད་པ། བཙུ་བ་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ། (612)

དགུ་པ། རྩོམ་གྱི་རང་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ། (619)

བཅུ་པ། རྒྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ། (621)

བཅུ་གཅིག་པ། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ། (627)

༢༢། ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མདོན་བར་ཏྟགས་བའི་
རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེ་བཙུན་བྱམས་བ་མགོན་པོ།

ལྷ་གར་སྐད་དུ། ཨ་ཉི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལ་རྒྱ་ར་རྒྱ་མ་ཤ་རྒྱ་མ་ར་ཉི་ཉ་ལྷ་པ་དེ་ག་ཤི། བོད་སྐད་
 དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ།
 སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཇལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ན་
 ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་མན་པར་བྱེད་རྣམས་ལ་མ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་
 འཇིག་རྟེན་དོན་རྒྱུ་བ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་པ་ཀྱན་ལྡན་ལྟ་
 ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཙུག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་
 བྱུག་འཇལ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། །རྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །གཞན་གྱིས་
 རྟོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་རྒྱུད་བརྩམ་པ་དག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །ཁྱོ་
 དང་ལྡན་པས་མཐོང་འབྱུང་མྱེད། །བདེ་ཐྱག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་ཆོས་པའི་དགོས་པ་
 ཡིན། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་
 ཉིད་ལས་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མཛོན་ཆོགས་རྟོགས་པ་དང་། །
 ཅེ་མོར་བྱིན་དང་མཐར་ཀྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མཛོན་ཆོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་དེ་
 རྣམས་བརྒྱད། །སེམས་བརྩེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །
 རྒྱུ་བ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་བྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་
 ནི། །ཤོ་ཆ་འབྱུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོགས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བཙུག་རྣམས། །རྒྱུ་པའི་རྣམ་
 ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སློབ་མ་བཤེ་བཤེ་ལས་གང་དང་། །འདི་
 དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཤན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལས། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །
 བརྟོད་དང་བཀྱར་དང་བཞགས་པ་དང་། །བསྟོ་དང་རྩེས་སྤྱི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲ་མེད་
 དག །རྒྱུ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་རྟོན་པའི་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལས་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་
 རྩེས་ནི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །མི་

མཐུན་གཉིན་པོའི་སྒྲིགས་དག་དང་། སྦྱར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་
 པའི་ལམ། ། དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། ། རྣམ་པ་སྦྱར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ། ཡོན་ཏན་
 སྦྱར་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། ། བར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། ། སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་སྒྲིག་པའི་
 ཆོགས། ། སྦྱིད་དང་ནི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། ། ཞིང་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། ། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་
 རྟོགས་པ་ལྟེ། ། འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། ། དེ་ཡི་རྟོགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། ། བརྟན་
 དང་མེས་ཀུན་གནས་པ་དང་། ། མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྐྱོམ་པ་ཞེས། ། བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། ། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན། ། ཡོག་པར་བསྐྱབ་དང་བཅས་པ་ནི། ། ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་མཐར་ཁྱིལ་པ། ། རྣམ་གསུམ་
 རྣམ་བཅུ་སྟེང་ཅིག་མ། ། གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་རྒྱལ་པ། ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །
 རོ་པོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྦྱལ་པ་ནི། ། ཆོས་སྦྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་
 པ། ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ། ཡང་དག་རྫོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད། ། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་ཏུ། ། བསྐྱས་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད། ། དེ་
 ཡང་ས་གསེར་སྒྲ་བ་མེ། ། གཉིར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། ། རྟོ་རྟེ་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉེན་
 དང་། ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་ཟུ། ། རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། ། བཞིན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་
 དང་ནི། ། སྦྱ་སྒྲན་རྒྱ་པོ་སྦྱན་རྣམས་ཀྱིས། ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོ། ། སྦྱོབ་དང་ངེན་པ་རྣམས་
 དང་ནི། ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ། མ་ཞེན་ཡོངས་སྒྲ་མིང་ལ་དང་། ། ལམ་ནི་
 ཡོངས་སྒྲ་འཛིན་པ་དང་། ། སྦྱན་ལྷ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། ། ཡོན་ཏན་ཐུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །
 སྒྲོ་མ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། ། བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་ནོན་པོ་
 དག ། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས། ། བར་ཆད་གཅིག་པར་སྦྱིས་ནས་དང་། ། བྱེད་དང་
 བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། ། འཕར་གསུམ་སྦྱིད་ཅེ་མཐར་བུག་འགྲོ། ། གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་
 བ་ཡི། ། ཆོས་ལ་ནི་ལྷན་མངོན་སྒྲུལ་བྱེད། ། བསེ་ཅ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་འོ། ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་
 དང་། ། རྒྱ་དང་ཡོངས་སྒྲ་འཛིན་པ་ཡིས། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཡི། ། རྟོད་སོགས་བདག་ཉིད་
 རི་བཞིན་ཏུ། ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་སྒྲན་བརྟེན་པ། ། རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། ། ཉན་
 ཐོས་བསེ་ཅ་ལྷ་བྱ་དང་། ། བཅས་པ་དག་ལས་བྱད་པར་འཕགས། ། དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་
 པ། ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། ། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགྲོག ། བེག་པ་གསུམ་ཅར་

འཛུལ་པའི་རྒྱ། །གཟུགས་སྐྱེས་འདྲ་འགྲོང་གནས་བལ་དང་། །གནས་དང་བརྟགས་དང་བརྒྱུད་ཏེ་
 མེད། །གཟུགས་སྐྱེས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་རྩ་བར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་
 རང་བཞིན་གཅིག་ །དེ་མི་རྟག་སྐྱེས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་རྩ་བ་ལྟར། །དེ་དག་གཅིག་
 གི་རང་བཞིན་གཅིག་ །ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་མྱེད། །
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྒྱུ་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སྤྱུ་མེད་པར་རོ། །གཟུགས་སྐྱེས་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད། །དེ་དག་སྤྱུ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་དེ་དག་མཚན་
 མ་མེད། །དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་རྟོན་པས། །ཆོས་མིན་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་
 ཉིད། །ལྷང་རྟོན་པ་དང་རྟོན་པ་བཟད། །གསུམ་པོ་པན་རྟོན་རོ་བོ་གཅིག་ །ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །གཞི་དང་དེ་ཡི་
 གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྫོངས་དང་ལྷང་སྐྱེས་བྱེད་བྲག་གིས། །དེ་ནི་
 སོ་སོར་རྣམ་པ་དཔུ། །རྣམ་དང་བརྟགས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱིས། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱུ་
 འདྲོད། །རང་དབང་བདག་སྐྱེས་རོ་བོ་དང་། །ལྷང་སྐྱེས་རྟོན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །སེམས་མི་
 འགྲོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱེས། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱེས་རྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་རྟོགས་པོར་པ། །
 རྣམ་པ་ཀླན་རྒྱ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་རྒྱུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤྱོད་པ་
 དང་། །དེ་དག་ཡོངས་སྤྱུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཉིད་བརྩེར་བཅས་པ་དང་། །སྤྱོད་པ་སྤྱུན་
 མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །ཡི་ཤེས་ཚལ་བ་མི་མངའ་བར། །འཇུག་པའི་
 རྟོན་ལ་རིགས་ཤེས་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་མྱེད། །རིགས་ནི་ཐ་དད་ཅང་མ་ཡིན། །
 བརྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སྤྱུ་བརྒྱུད། །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགོ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན། །འཛིན་རྟོན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིན་
 རྟོན་འདས་འདྲོད་དང་། །བྲག་བཅས་བྲག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདྲུས་བྱས་འདྲུས་མ་
 བྱས། །སྤྱོད་པ་སྤྱུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་སྤྱོད་པའི་སྤྱུན་མོང་མིན། །སེམས་ཅན་ཀླན་
 མཚན་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤྱོད་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི་ །
 ཆེད་རྒྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སྐྱེས། །རྣམ་པ་རྒྱུ་རྒྱ་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །གོ་
 ཆའི་རྒྱུ་བ་གང་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུ་ཆན་རྒྱུ་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱིན་
 སྐྱེས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་

རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆེད་རྒྱ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་རྒྱལ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་ལ་ནི། །འཇུག་
 པའི་རྒྱལ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བཙེ་དང་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ། །ནི་
 གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །བྱུང་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་
 དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཙུ་དང་། །གཉེན་པོ་
 ཆོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཡོངས་སྤྱོད་བ་རྣམ་བཙུ་ཡིས། །ས་ནི་
 དང་པོ་འཛོམ་འབྱར་ཉི། །བསམ་དང་པན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་
 མཉམ་ཉིད། །གཏོད་དང་བཤེས་གཉེན་བཞེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། །
 ཉག་རྒྱ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་རྟོན་པ་དང་བདེན་
 པ་ཡི། །ཆོག་ནི་བཙུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སྤྱོད་
 བར་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱལ་བྱིས་པས་བཟོ་དང་བཟོད། །རབ་རྒྱ་དགའ་དང་སྤྱིང་བཙེ་ཆེ། །བཀུར་
 བཞེ་བྱ་མ་ལ་ཀུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་ཕྱིན་ལ་སོགས་ལ་བཙོན། །སྤོང་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །
 ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་ཕྱིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྤྱོད་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དང་། །རྩ་ཆ་བྱིལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །རྫོམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལ། །ནགས་གནས་འདོད་
 རྒྱུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྤྱངས་པ་ཡང་དག་ཕྱོམ་ཉེན་དང་། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་མི་གཏོང་དང་། །
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྤོད་པ་དང་། །ཐུང་ན་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །མི་ལྷམ་པ་དང་ལྷ་བ་
 མེད། །འདིས་དང་ཕྱིམ་ལ་འབྱེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིན་རྒྱར་པའི་གནས་དང་ནི། །བདག་བཞུད་
 གཞན་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །མི་དགའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུ་དང་། །རྫོམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལག་ །སྤྱོད་
 དན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །བཙུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ན། །ས་ལྷ་པ་ནི་ཡང་དག་འཛོམ། །
 ཕྱིན་དང་རྒྱལ་བྱིས་པ་ཟོད་བཙོན་འབྱས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །སྤྱོད་མ་དང་
 ནི་བསེ་རྩ་ལ། །དགའ་དང་སྤྱག་པའི་སེམས་སྤངས་པ། །བསྐྱངས་ན་མི་ལྷམ་བདོག་པ་ཀུན། །
 གཏོང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །དབུལ་ཡང་སྤོང་བ་མི་སྤོང་བས། །ས་ནི་རྒྱལ་པ་ཡང་དག་འཛོམ། །
 བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱོད་དང་གང་ཟག་ཆད་ཉག་དང་། །མཆན་མ་རྒྱ་དང་སྤང་
 པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྤྱོད་མཆོད་དག་དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་
 ཀུན་རྒྱ་ལྷམ་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ལ། །དེར་ལྷ་བ་ཡི་མངོན་ཞེན་དང་། །
 སྤོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་